

OBVODNÝ ÚRAD ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V POPRADE

Partizánska 690/87, 058 01 Poprad

č. j. 2009/01944/04-HA

SLOVENSKÁ SPRÁVA CIEST INVESTIČNÁ VÝSTAVBA A SPRÁVA CIEST KOŠICE	
Číslo: 43043	Prílohy: 7
Došlo: 16-11-2009	
Poštové číslo doporučenej zásielky:	Referent:
Ukladací znak:	Skartačný znak a lehota:

Poprad: 06.11.2009

Mi, Mh, Cs, Lapi

ROZHODNUTIE

Obvodný úrad životného prostredia v Poprade, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (správny orgán) podľa § 3 ods. 2 a 4 a 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 68 písm. e) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon), na základe žiadosti **Slovenskej správy ciest, IVSC Košice, kasárenské námestie 4, 040 01 Košice, IČO: 003328** zo dňa 09.10.2009, podľa § 13 ods. 2 písm. h) a § 14 ods. 2 písm. c) zákona, v správnom konaní podľa zákona č. 71/1967 Zb o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok)

v y d á v a s ú h l a s

pre Slovenskú správu ciest, IVSC Košice, Kasárenské námestie 4, 040 01 Košice, IČO: 003328 podľa § 13 ods. 2 písm. h) a § 14 ods. 2 písm. c) zákona na pokusné použitie chemického posypového materiálu SOLMAG S na zimmú údržbu štátnej cesty I/67

t a k t o:

- úsek štátnej cesty I/67 Ždiar – odbočka do Bachledovej doliny – Tatranská Javorina – odbočka k Zámočku.
- úsek štátnej cesty I/67 - križovatka so štátnou cestou III/06717 v obci Hranovnica po hranicu okresu Poprad - Rožňava.

V zmysle § 82, ods. 12 zákona správny orgán určuje nasledovné podmienky súhlasu:

1. Pokusné použitie chemického posypového materiálu SOLMAG S sa bude na území TANAP a NP Slovenský raj a v ich ochrannom pásme, kde podľa zákona platí II. a III. stupeň územnej ochrany realizovať len na úsekoch schválených orgánom štátnej správy ochrany prírody a krajiny, uvedených vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.
2. Aplikácia chemického prípravku SOLMAG S bude realizovaná iba vo forme predsolenia.

3. Pri aplikácii chemického prípravku je žiadateľ povinný postupovať takým spôsobom, aby kontaminácia okolitých pozemkov (lesné a lúčne porasty) bola minimalizovaná (prispôsobenie pojazdovej rýchlosti vozidiel, rovnomerné dávkovanie chemického materiálu, častejšie odstraňovanie snehu z telesa cesty pri nižších pojazdových rýchlostiach a pod.).
4. Žiadateľ je povinný viesť evidenciu o každom zásahu s použitím chemického posypového materiálu a túto predkladať raz mesačne ŠOP SR, RCOP Správe TANAP Tatranská Štrba a ŠOP SR, RCOP Správe NP Slovenský raj Spišská Nová Ves.
5. Pri monitorovaní vplyvov aplikácie chemického posypového materiálu bude žiadateľ postupovať v zmysle predloženej metodiky monitoringu vypracovanej Národným lesníckym centrom Zvolen.
6. Pri monitoringu bude zabezpečený nasledovný rozsah chemických analýz:
 - Asimilačné orgány: stanovenie Na, Ca, Mg, P, Mn
 - Pôda: stanovenie aktívnej a výmennej reakcie pH, zrnitosť, obsah P, Ca, Mg, Na, C-org
 - Voda: stanovenie pH, elektrická vodivosť, alkalinita, obsah chloridov, Ca, Mg, Na
7. Vyššie uvedené ukazovatele budú sledované minimálne v troch lokalitách pri úsekoch štátnej cesty 1/67, kde bude použitý chemický prípravok SOLMAG a taktiež minimálne v dvoch lokalitách, kde chemický prípravok nebude používaný z dôvodu porovnania výsledkov analýz týchto lokalít.
8. Žiadateľ zabezpečí monitoring vplyvov aplikácie chemického posypového materiálu v rozsahu metodiky monitoringu vypracovanej Národným lesníckym centrom Zvolen aj na úseku štátnej cesty 1/67 križovatka so štátnou cestou III/06717 v obci Hranovnica po hranicu okresu Poprad – Rožňava v rozsahu sledovania v zmysle vyššie uvedených podmienok. Lokality na odber vzoriek žiadateľ dohodne s tunajším správnym orgánom a ŠOP SR, RCOP Správou NP Slovenský raj do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.
9. Lokality na odber vzoriek budú lokalizované v blízkosti vodných tokov, prípadne v blízkosti križovania štátnych ciest s vodnými tokmi.
10. Záverečná správa o výsledkoch monitoringu bude vypracovaná do konca augusta 2010 a predložená najneskôr do konca septembra 2010 tunajšiemu správnomu orgánu.

Toto rozhodnutie platí do 30.04.2010.

V prípade zistenia negatívneho vplyvu aplikácie chemického prípravku na pokusných úsekoch štátnej cesty 1/67 na základe komplexného zhodnotenia na konci pokusného obdobia, ako aj na základe priebežných výsledkov laboratórnych skúšok a správ o vplyve na okolité prírodné prostredie Obvodný úrad životného prostredia v Poprade túto činnosť obmedzí alebo zastaví.

Pracovníci ŠOP SR, RCOP, Správy TANAP a ŠOP SR, RCOP Správy NP Slovenský raj, ktorí majú podľa § 79 zákona oprávnenia členov stráže prírody, sú podľa § 77 ods. 1 písm. b) zákona oprávnení dozerat' na dodržiavanie podmienok tohto rozhodnutia

V prípade dôvodov uvedených v § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona môže orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny na návrh, alebo z vlastného podnetu toto rozhodnutie zmeniť, alebo zrušiť.

Vydaním tohto súhlasu nie sú dotknuté povinnosti podľa osobitných predpisov ani ostatné ustanovenia zákona.

Odôvodnenie

Slovenská správa ciest, IVSC Košice, Kasárenské námestie 4, 040 01 Košice, IČO: 003328 požiadala dňa 09.10.2009 tunajší orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny o udelenie súhlasu na použitie chemického posypového materiálu SOLMAG S na zimnú údržbu štátnej cesty 1/67 v úseku horský prechod Ždiar v km 115,900 – 141,338 a horský prechod Vernár v km 58,292 – 83,300.

Obvodný úrad životného prostredia v Poprade oznámil začatie konania listom č. j. 2008/01944/02-HA zo dňa 22.10.2009 a vyzval účastníkov konania, odborné organizácie ochrany prírody a dotknuté orgány štátnej správy, aby v lehote 7 dní odo dňa doručenia tohto oznámenia uplatnili svoje pripomienky a námietky na tunajšom správnom orgáne. Zároveň týmto listom upovedomil občianske združenie a to Ochranu dravcov na Slovensku (RPS), Svätoplukova 1, Bratislava o začatom konaní v zmysle § 82 ods. 7 zákona. Občianske združenie svoju účasť v tomto konaní k dnešnému dňu neoznámilo, t. z., v tomto konaní nemá postavenie zúčastnenej osoby.

Chemický prípravok SOLMAG S je tuhá látka v tvare šupiniek bielej až svetložltosivej farby. Po chemickej stránke je to chlorid horečnatý – $MgCl_2 \cdot 6H_2O$. Okrem toho obsahuje síran horečnatý, chlorid draselný, chlorid sodný a bromidy v celkovej koncentrácii do 2,0 hmotnostných %, pričom chlorid sodný tvorí 0,6 hmotnostných %.

Na základe hodnotenia špecifických environmentálnych kritérií v zmysle Výnosu MŽP SR č. 3/2005, ktorým sa ustanovujú osobitné podmienky na udelenie národnej environmentálnej značky na skupinu výrobkov – prostriedky na zimnú údržbu ciest bolo konštatované, že najmä vo väzbe na požadovaný obsah chloridov výrobky SOLMAG L a SOLMAG S nespĺňajú požiadavky na udelenie značky EVV – environmentálne vhodný výrobok. V porovnaní s doteraz používanou kamennou soľou NaCl výrobok SOLMAG L a SOLMAG S vykazuje z hľadiska environmentálnych aspektov znížený negatívny vplyv na životné prostredie. Pri dodržaní správneho dávkovania a spôsobu aplikácie vykazuje vyššiu efektivitu vo vzťahu k šetreniu prírodného prostredia. Vo väzbe na ich dobrú stabilitu rozpustnosť a manipuláciu s chemickým prípravkom je možná variabilnosť aplikácie vo vzťahu ku klimatickým podmienkam, typu cestných komunikácií a plôch a k požiadavkám na ochranu životného prostredia. Z hľadiska funkčnej spôsobilosti v porovnaní s kamennou soľou NaCl bolo zistené zefektívnenie vo vzťahu k množstvu použitého materiálu (takmer polovičné dávkovanie oproti NaCl), rýchlosti rozmrazovania (do hrúbky 1,125 cm za 10 minút), taviacej kapacity (o 40% väčšia ako u NaCl), praktickému použitiu aj pri nižších teplotách (do $-34\text{ }^{\circ}\text{C}$), dlhšiemu pretrvávaniu účinku rozmrazovania, posilneniu preventívneho účinku proti mrazu a snehu, úspory pohonných hmôt a zníženiu vyťaženia posypových vozidiel a zníženiu chemickej a mechanickej korózie materiálov (vozidlá, vozovka).

Pokusné použitie chemického posypového materiálu SOLMAG S bude povolené v zimnej sezóne 2009-2010 na štátnej ceste 1/67 a to v úsekoch odbočka do Bachledovej doliny – Tatranská Javorina – odbočka k Zámočku a križovatka so štátnou cestou III/06717 v obci Hranovnica po hranicu okresu Poprad - Rožňava. Vykonávanie činnosti tunajší správny orgán podmieňuje vykonávaním monitoringu sledovania vplyvu tohto materiálu na jednotlivé zložky ekosystému (pôda, voda, biota).

Na základe vyššie uvedeného žiadateľ predložil metodiku monitoringu, ktorú vypracovalo Národné lesnícke centrum Zvolen, ktoré bude taktiež vykonávať všetky práce, súvisiace s monitoringom. Pri vykonávaní monitoringu budú sledované nasledovné ukazovatele: asimilačné orgány: stanovenie Na, Ca, Mg, P, Mn, pôda: stanovenie aktívnej a výmennej reakcie pH, zrnitosť, obsah P, Ca, Mg, Na, C-org, voda: stanovenie pH, elektrická vodivosť, alkalinita, obsah

chloridov, Ca, Mg, Na. Tieto analýzy by sa mali vykonávať do konca augusta 2010. Na základe výsledkov analýz bude vypracovaná záverečná správa, ktorú žiadateľ predloží tunajšiemu správnomu orgánu na posúdenie. Vzhľadom k tomu, že pokusné použitie chemického posypového materiálu SOLMAG S bude vykonávané aj na úseku štátnej cesty 1/67 križovatka so štátnou cestou III/06717 v obci Hranovnica po hranicu okresu Poprad - Rožňava, ktorý zasahuje do vlastného územia NP Slovenský raj a do jeho ochranného pásma, monitoring bude rozšírený aj na sledovanie vplyvov tohto chemického materiálu aj na toto územie. Tunajší orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny trvá aj naďalej na vykonávaní monitoringu vplyvu posypového materiálu SOLMA S na jednotlivé zložky ekosystému, pretože sa jedná o nový doposiaľ neodsúhlasený chemický posypový materiál. Ďalším dôvodom je skutočnosť, že Národné lesnícke centrum, ktoré vykonáva samotný monitoring vo svojej správe uvádza v bode 5. 5.1 že aj napriek tomu, že sa doposiaľ neboli preukázané priame negatívne vplyvy chemického posypového materiálu na jednotlivé zložky ekosystému (pôda, asimilačné orgány, voda), je nevyhnutné venovať pozornosť riziku akumulácie horčíka Mg, ako aj riziku zasolenia pôd používaním alkalických posypových materiálov. Horčík Mg je významnou zložkou chemického posypového materiálu SOLMAG a jeho akumulácia v pôde by mohla spôsobiť nežiaduce zmeny najmä v pomere k ďalším živinám. Akýkoľvek chemický materiál bude pre ekosystém v blízkosti cesty cudzorodý a spôsobí následky. Akumulácia horčíka z dlhodobého hľadiska môže nastať. V súčasnej dobe však nie sú exaktne poznatky o množstve aplikovaného materiálu pri jednotlivých monitorovacích bodoch a preto nie je možné urobiť prepočty na depozíciu Mg. Je známe územie Jelšavy a Lubeníka, kde krita na povrchu pôdy spôsobila likvidáciu mikroorganizmov a zánik drevín. Aj v iných štátoch museli hľadať odpovede dlhodobým výskumom (Švédsko - už začiatkom 90. rokov). Jednoznačné najväčšia záťaž je do 7-8 metrov, ale celkove ovplyvnenie až do 100 metrov od cesty, v závislosti od sklonu a intenzite posypu

Tunajší orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny pri vydaní tohto súhlasu bral do úvahy okrem záujmov ochrany prírody a krajiny, z hľadiska ktorých je používanie chloridu sodného nevhodné v horských a lesných ekosystémoch pre vysokú toxicitu na rastlinné a živočíšne spoločenstvá aj stanoviská Mesta Vysoké Tatry, ktoré poukazuje na vysokú prašnosť v intraviláne pri jarnom odstraňovaní inertného materiálu, hlavne v okolí kúpeľných objektov. Taktiež bral do úvahy aj stanovisko dopravného inšpektorátu, ktorý poukazoval na bezpečnosť cestnej premávky. Na vysokú toxicitu kamennej soli NaCl poukazuje aj štúdia „Využití chloridů při zimní údržbě silnic“, ktorú vypracovala spoločnosť S. P. T. – MAG s. r. o. – Speciální produkty a technologie. Na úplné zhodnotenie tejto problematiky by bolo potrebné dlhšie časové obdobie minimálne 3 roky, čo je z finančného hľadiska veľmi náročné. Na základe vyššie uvedeného je nevyhnutné v budúcnosti doriešiť komplexnú problematiku zimnej údržby ciest v horských oblastiach a hlavne v územiach národných parkov, pretože doposiaľ sa tento problém riešil čiastkovo a nekoncepčne a na základe prijatých kompromisov. Je nevyhnutné brať do úvahy skutočnosť, že podľa § 19, ods. 1 zákona je ochrana prírody na území národných parkov nadradená ostatným činnostiam. Ďalším dôležitým faktorom, ktorý môže mať podstatný vplyv na pôsobenie chemických prípravkov na zimnú údržbu ciest bola veterná kalamita vo Vysokých Tatrách z 19. novembra 2004, ktorá podstatným spôsobom ovplyvnila ekologickú stabilitu Tatranského ekosystému. Z tohto dôvodu je nutné túto skutočnosť zohľadniť vo vyššie uvedenej schválenej metodike monitoringu, na ktorej tunajší orgán ochrany prírody a krajiny naďalej striktno trvá, pretože aj keď chemický prípravok SOLMAG je oproti doteraz používanej kamennej soli NaCl menej zaťažujúci pre prírodné prostredie, ide o nový neodsúhlasený prípravok, ktorý v niektorých aspektoch nespĺňa požiadavky pre udelenie značky EVV – ekologicky vhodný výrobok.

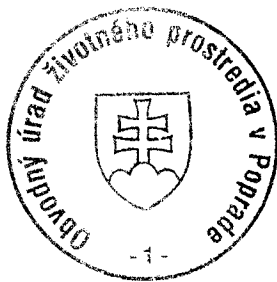
Na základe vyššie uvedených skutočností tunajší orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny vydal súhlas na pokusné použitie chemického posypového materiálu SOLMAG S na zimnú údržbu štátnej cesty 1/67 v úsekoch odbočka do Bachledovej doliny – Tatranská

Javorina – odbočka k Zámočku a križovatka so štátnou cestou III/06717 v obci Hranovnica po hranicu okresu Poprad - Rožňava. Pri vyhodnocovaní podkladov a dôkazov, ktoré mal v priebehu konania k dispozícii a na základe vlastných poznatkov a zistení, získaných pri svojej úradnej činnosti vychádzal z právnej zásady ochrany životného prostredia - tzv. zásady predbežnej opatrnosti a prevencie, čo v danom prípade znamená, že opomenutie a prípadné nezohľadnenie možných negatívnych dôsledkov aplikácie chemických látok na jednotlivé zložky ekosystému v územiach európskeho významu a na území TANAP a NP Slovenský raj môže z dlhodobého pohľadu viesť k zníženiu ich ekologickej hodnoty.

Po preskúmaní dôvodov uvedených v žiadosti a po zvážení všetkých okolností, s prihliadnutím k stanoviskám všetkých zúčastnených strán Obvodný úrad životného prostredia v Poprade rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 53 a § 54 správneho poriadku proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia, podaním na Obvodný úrad životného prostredia v Poprade. Rozhodnutie možno preskúmať súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Peter Dujava
Ing. Peter D u j a v a
prednosta

Doručí sa :

Slovenská správa ciest, IVSC Košice, Kasárenské námestie 4, 040 01 Košice

Na vedomie:

1. Mesto Vysoké Tatry – primátor mesta
2. Obec Ždiar – starosta obce
3. Obec Tatranská Javorina – starosta obce
4. Obec Hranovnica – starosta obce
5. Obec Vernár – starosta obce
6. Štátne lesy TANAP, Tatranská Lomnica
7. Lesy SR š. p., OZ Prešov Obrancov mieru 6, Prešov
8. PRO-POPULO s. r. o., Správa lesov Spišská Teplica
9. ŠOP SR, RCOP Správa TANAP, Tatranská Štrba 75
10. ŠOP SR, RCOP Správa NP Slovenský raj, Štefánikovo námestie 9, Spišská Nová Ves
11. Podtatranská vodárenská spoločnosť a. s., Hraničná 662/17, Poprad
12. Obvodný úrad životného prostredia v Poprade – štátna vodná správa
13. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát ŽP, odbor inšpekcie OPaK, Rumanova 14, Košice